

แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 7

เทคโนโลยีกับการดำรงชีพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

หัวข้อเนื้อหาประจำบท

1. ความนำ
 2. ความหมายเทคโนโลยี
 3. ความสำคัญของเทคโนโลยี
 4. ประโยชน์ของเทคโนโลยี
 5. ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
 6. ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
 7. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในชีวิตประจำวัน
 8. การดำรงชีวิต
 9. วิถีชีวิต สังคม ประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆ ของผู้นับถือศาสนาอิสลามในจังหวัดชายแดนภาคใต้
 10. เทคโนโลยีกับการดำรงชีพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
 11. บทสรุป
- คำถามทบทวน
- เอกสารอ้างอิง

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อศึกษาบทที่ 7 จบแล้วนักเรียนมีความสามารถ ดังนี้

1. นักเรียนสามารถอธิบายคำว่า เทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศได้
2. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้
3. นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้
4. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างเทคโนโลยีสารสนเทศในชีวิตประจำวันได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนประจำบท

1. ศึกษาความสำคัญของเทคโนโลยีและเทคโนโลยีสารสนเทศ และการนำไปใช้ทางการเกษตรประกอบการอธิบายโดยใช้ Power Point เขียนลงในกระดาษรายงานและกระดาษชาร์ท
2. ตอบคำถามจากคำถามทบทวน

สื่อการเรียนรู้การสอน

1. โปรแกรม Power Point เขียนในกระดาษรายงานและกระดาษชาร์ท
2. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการจัดการทางสังคม

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตการณ์เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. ทำแบบฝึกหัดคำถามทบทวน
3. การนำเสนอโปรแกรม Power Point
4. ชักถามประเด็นต่างๆ ตามหัวข้อที่สอน

บทที่ 7

เทคโนโลยีกับการดำรงชีพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

ความนำ

คำว่า “เทคโนโลยี” โดยทั่วไปคือ สิ่งที่มีมนุษย์พัฒนาขึ้น เพื่อช่วยการทำงานหรือแก้ปัญหาต่างๆ เช่น อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร วัสดุ หรือ แม้กระทั่งที่ไม่ได้เป็นสิ่งของจับต้องได้ เช่น กระบวนการต่างๆ เทคโนโลยีมีบทบาทต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์เพราะมนุษย์ใช้เทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องในการพัฒนาในด้านต่างๆ ในการดำรงอยู่ของมนุษย์ เช่น เทคโนโลยีกับการพัฒนาอุตสาหกรรม เทคโนโลยีกับการพัฒนาด้านการเกษตร แนวโน้มที่สำคัญเกิดจากเทคโนโลยีที่สำคัญมีหลายประการ ทำให้สังคมเปลี่ยนจากสังคมอุตสาหกรรมเป็นสังคมสารสนเทศ ทำให้เกิดสภาพการทำงานแบบทุกที่และทุกเวลา ทำให้ระบบเศรษฐกิจเปลี่ยนจากระบบแห่งชาติเป็นเศรษฐกิจโลก เป็นเทคโนโลยีเดียวที่มีบทบาทที่สำคัญในทุกวงการ มีความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาศาสตร์กับเทคโนโลยี มีการนำเทคโนโลยีมาใช้

โดยเฉพาะเทคโนโลยีทางการเกษตร สินค้าการเกษตร ส่วนใหญ่ส่งออกจำหน่ายต่างประเทศ ในลักษณะวัตถุดิบ เช่น การขายเมล็ด เทคโนโลยีที่เหมาะสมคือเหมาะสมต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคม และความต้องการของประเทศ เทคโนโลยีบางเรื่องเหมาะกับบางประเทศ ทั้งนี้ ขึ้นกับสถานะของแต่ละประเทศ อาทิ 1) ความจำเป็นที่นำเทคโนโลยีมาใช้ในประเทศไทย ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร 2) เทคโนโลยีสามารถใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อกิจการต่างๆ และสอดคล้องกับความรู้ความสามารถ สภาพแวดล้อม และกำลังเศรษฐกิจของคนทั่วไป อย่างไรก็ตาม ผลกระทบจากการใช้เทคโนโลยีก็มีบ้าง เช่น เป็นความสัมพันธ์แบบฉาบฉวย ไม่ได้มีการติดต่อสื่อสารแบบเผชิญหน้ากันอย่างแท้จริง

ความหมายเทคโนโลยี

เทคโนโลยี คือ การใช้ความรู้ เครื่องมือ ความคิด หลักการ เทคนิค ความรู้ ระเบียบวิธี กระบวนการตลอดจน ผลงานทางวิทยาศาสตร์ทั้งสิ่งประดิษฐ์และวิธีการ มาประยุกต์ใช้ในระบบงาน เพื่อช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการทำงานให้ดียิ่ง ขึ้นและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานให้มีมากยิ่งขึ้น

เทคโนโลยี ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษ “Technology” มีความหมายมาจากคำ 2 คำ คือเทคนิค (technique) ซึ่งหมายถึง วิธีการที่มีการพัฒนาและสามารถนำไปใช้ได้ และคำว่า ลอจิก (logic) ซึ่ง

หมายถึงวิธีการปฏิบัติที่มีการจัดลำดับอย่างมีรูปแบบและขั้นตอน เพื่อที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในเรื่องความเร็ว (speed) ความน่าเชื่อถือ (reliable) และความถูกต้อง ซึ่งคุณสมบัติที่กล่าวถึงนี้มีอยู่อย่างครบถ้วนในเครื่องคอมพิวเตอร์

อย่างไรก็ตาม ความหมายของคำว่าเทคโนโลยี ไม่ได้หมายถึงแต่เพียงคอมพิวเตอร์เท่านั้น เพราะเทคโนโลยีที่เราพบเห็นยังมีอีกหลายอย่าง เช่น เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร และโทรคมนาคม เทคโนโลยีเครือข่าย เทคโนโลยีสำหรับการผลิต การจัดการในงานธุรกิจและงานอุตสาหกรรม เป็นต้น

พจนานุกรมฉบับ ราชบัณฑิตยสถาน (2539 : 406) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยี คือ "วิทยาการที่เกี่ยวกับศิลปะในการนำเอาวิทยาศาสตร์ประยุกต์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติและอุตสาหกรรม"

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายของเทคโนโลยีไว้หลากหลาย ดังนี้

ผดุงยศ ดวงมาลา (2523 : 16) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีว่าปัจจุบันมีความหมายกว้างกว่ารากศัพท์เดิม คือ หมายถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเครื่องจักรกล สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ทางอุตสาหกรรม ถ้าในแง่ของความรู้ เทคโนโลยีจะหมายถึง ความรู้หรือศาสตร์ที่เกี่ยวกับเทคนิคการผลิต ในอุตสาหกรรม และกิจกรรมอื่นๆ ที่จะเอื้ออำนวยต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ หรืออาจสรุปว่า เทคโนโลยี คือ ความรู้ที่มนุษย์ใช้ทรัพยากรต่างๆ ให้เกิดประโยชน์แก่มนุษย์เอง ทั้งในแง่ความเป็นอยู่ และการควบคุมสิ่งแวดล้อม

ลิปพนนท์ เกตุทัต (ม.ป.ป. : 81) อธิบายว่า เทคโนโลยี คือ การนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์และศาสตร์อื่นๆ มาผสมผสานประยุกต์ เพื่อสนองเป้าหมายเฉพาะตามความต้องการของมนุษย์ด้วยการนำทรัพยากรต่างๆ มาใช้ในการผลิตและจำหน่ายให้ต่อเนื่องตลอดทั้งกระบวนการ เทคโนโลยีจึงมักจะมีคุณประโยชน์ และเหมาะสมเฉพาะเวลาและสถานที่ และหากเทคโนโลยีนั้นสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อม เทคโนโลยีนั้นจะก่อเกิดเป็นประโยชน์ทั้งต่อบุคคลและส่วนรวม หากไม่สอดคล้องเทคโนโลยี นั้นๆ จะก่อให้เกิดปัญหาตามมา

ธรรมบุญ โรจนะบุรานนท์ (2531 : 170) กล่าวว่า เทคโนโลยี คือ ความรู้วิชาการรวมกับความรู้วิธีการ และความชำนาญที่สามารถนำไปปฏิบัติภารกิจให้มีประสิทธิภาพสูง โดยปกติเทคโนโลยีนั้นมีความรู้วิทยาศาสตร์รวมอยู่ด้วย นั่นคือวิทยาศาสตร์เป็นความรู้ เทคโนโลยีเป็นการนำความรู้ไปใช้ในทางปฏิบัติ จึงมักนิยมใช้สองคำด้วยกัน คือ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเน้นให้เข้าใจว่า ทั้งสองอย่างนี้ต้องควบคู่กันไปจึงจะมีประสิทธิภาพสูง

ส่วน ชำนาญ เขวกีรติพงศ์ (2534 : 5) ได้ให้ความหมายสั้นๆ ว่า เทคโนโลยี หมายถึง วิชาที่ว่าด้วยการประกอบวัตถุเป็นอุตสาหกรรม หรือวิชาช่างอุตสาหกรรม หรือการนำเอาวิทยาศาสตร์มาใช้ในทางปฏิบัติ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง กล่าวถึงความหมายของเทคโนโลยีเป็นภาษาต่างๆ ว่า หมายถึง การรู้จักนำมาทำให้เป็นประโยชน์นั่นเอง (เย็นใจ เลขาหวนิช. 2530 : 67)

จากการที่มีผู้ให้ความหมายของเทคโนโลยีไว้หลากหลาย สรุปได้ว่า เทคโนโลยี หมายถึง วิชา ที่นำเอาวิทยาการทางวิทยาศาสตร์และศาสตร์อื่นๆ มาประยุกต์ใช้ตามความต้องการของมนุษย์ เช่น โรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น

ความสำคัญของเทคโนโลยี

ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี ได้มีบทบาทสำคัญเพิ่มขึ้นจนสามารถสร้างนวัตกรรม (innovation) ซึ่งก็คือ การเรียนรู้ การผลิตและ การใช้ประโยชน์จากความคิดใหม่ ให้เกิดผลทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เทคโนโลยีทำให้สังคมโลกที่เรียบง่าย กลายเป็นสังคมที่มีการดำรงชีวิตที่ ซับซ้อนมากขึ้น ก่อให้เกิดกระแสแห่งความไร้พรมแดน หรือกระแสโลกาภิวัตน์ ที่เข้ามาสู่ทุกประเทศอย่างรวดเร็ว จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ อันเป็นการผสมผสาน 4 ศาสตร์ เข้าด้วยกัน ได้แก่ อิเล็คโทร นิกส์ โทคมนาคม และข่าวสาร (Electronics , Computer, Telecommunication and Information หรือเรียกย่อๆ ว่า ECTI) ทำให้สังคมโลกสามารถสื่อสารกันได้ทุกแห่งทั่วโลกอย่างรวดเร็ว สามารถรับรู้ข่าวสาร ความเคลื่อนไหวต่างๆ ได้พร้อมกัน สามารถบริหารจัดการและตัดสินใจได้ทุกขณะเวลา การลงทุนค้าขาย และธุรกรรมการเงินที่ได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นเทคโนโลยี กำลังทำให้โลกใบนี้ “เล็กลง” ทุกขณะ (ทัศนีย์ บุญเจริญ, 2550 : 24)

เทคโนโลยีเป็นสิ่งที่มนุษย์นำความรู้จากธรรมชาติวิทยามาคิดค้นและดัดแปลงธรรมชาติเพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานในการดำรงชีวิต ในระยะแรกเทคโนโลยีที่นำมาใช้เป็นระดับพื้นฐานอาทิ การเพาะปลูก การชลประทาน การก่อสร้าง การทำเครื่องมือเครื่องใช้ การทำเครื่องปั้นดินเผา การทอผ้า เป็นต้น ปัจจัยการเพิ่มจำนวนของประชากร ข้อจำกัดด้านทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งการพัฒนาความสัมพันธ์กับต่างประเทศ เป็นปัจจัยสำคัญในการนำและการพัฒนาเทคโนโลยีมาใช้มากขึ้น

เทคโนโลยีกับวิทยาศาสตร์มีความสัมพันธ์กันมาก เทคโนโลยีเกิดจากพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ที่ถ่ายทอดมาจากประเทศตะวันตก ซึ่งศึกษาค้นคว้าทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ยุคปฏิวัติวิทยาศาสตร์ (คริสต์ศตวรรษที่ 16-17) ทำให้การพัฒนาเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าควบคู่ไปกับวิทยาศาสตร์ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เป็นความรู้ที่เกิดจากการสังเกตปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ คือ การพยายามที่อธิบายว่าทำไมจึงเกิดอย่างนั้น เช่น นักฟิสิกส์ อธิบายว่า เมื่อขดลวดตัดสนามแม่เหล็ก จะได้กระแสไฟฟ้า และน้ำเกิดจากไฮโดรเจนผสมกับออกซิเจน เป็นต้น ตั้งเป็นกฎเกณฑ์และทฤษฎี เพื่อถ่ายทอดและสอนให้ผู้อื่นได้ศึกษาและพัฒนา

ส่วนในความหมายของเทคโนโลยีเป็นการประยุกต์ นำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ และก่อให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติแก่มวลมนุษย์ กล่าวคือ เทคโนโลยีเป็นการนำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ ในการประดิษฐ์สิ่งค่าที่สุดสูงสุด ส่วนที่เป็นข้อแตกต่างอย่างหนึ่งของเทคโนโลยี กับวิทยาศาสตร์ คือเทคโนโลยีจะขึ้นอยู่กับปัจจัยทางเศรษฐกิจเป็นสินค้ามีการซื้อขาย ส่วนความรู้ทางวิทยาศาสตร์เป็นสมบัติส่วนรวมของชาวโลก มีการเผยแพร่โดยไม่มีการซื้อขายแต่อย่างใดกล่าวโดยสรุปคือ เทคโนโลยีสมัยใหม่เกิดขึ้นโดยมีความรู้ทางวิทยาศาสตร์เป็นฐานรองรับ บทบาทของเทคโนโลยีต่อการพัฒนาประเทศไทยได้เล็งเห็นความสำคัญของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาเป็นลำดับ เช่น การตราพระราชบัญญัติ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าในปี พ.ศ. 2514 และจัดตั้งกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการพลังงานแห่งชาติขึ้นในปี พ.ศ. 2522 ให้ทำหน้าที่หลักในการเผยแพร่และพัฒนาผลงานทางวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด ปัจจุบันเทคโนโลยีมีบทบาทต่อการพัฒนาอย่างมาก กล่าวโดยสรุป ดังนี้

เทคโนโลยีกับการพัฒนาอุตสาหกรรม การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิต ทำให้ประสิทธิภาพในการผลิตเพิ่มขึ้น ประหยัดแรงงาน ลดต้นทุนและ รักษาสภาพแวดล้อม เทคโนโลยีที่มีบทบาทในการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศไทย เช่น คอมพิวเตอร์ และอิเล็กทรอนิกส์ การสื่อสาร เทคโนโลยีชีวภาพและพันธุกรรม วิศวกรรม เทคโนโลยีเลเซอร์ การสื่อสาร การแพทย์ เทคโนโลยีพลังงาน เทคโนโลยีวัสดุศาสตร์ เช่น พลาสติก แก้ว วัสดุก่อสร้าง โลหะ เป็นต้น

เทคโนโลยีกับการพัฒนาด้านการเกษตร ใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มผลผลิต ปรับปรุงพันธุ์ เป็นต้น เทคโนโลยีมีบทบาทในการพัฒนาอย่างมาก แต่ทั้งนี้การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาจะต้องศึกษาปัจจัยแวดล้อมหลายด้าน เช่น ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ความเสมอภาคในโอกาสและการแข่งขันทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้เกิดความ ผสมกลมกลืนต่อการพัฒนาประเทศชาติและส่วนอื่นๆ อีกมาก

ในทางเศรษฐศาสตร์ มองเทคโนโลยีว่าเป็นความรู้ของมนุษย์ ณ ปัจจุบัน ในการนำเอาทรัพยากรมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ (รวมถึงความรู้ว่าเราสามารถผลิตอะไรได้บ้าง) ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี จะเกิดขึ้นเมื่อความรู้ทางเทคนิคของเราเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม จึงเป็นเรื่องธรรมดาที่เทคโนโลยีก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคม และในพื้นที่ที่มีเทคโนโลยีเข้าไปเกี่ยวข้องในหลายรูปแบบ เทคโนโลยีได้ช่วยให้สังคมหลายๆ แห่งเกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจมากขึ้น ซึ่งรวมทั้งเศรษฐกิจโลกในปัจจุบัน ในหลายๆ ขั้นตอนของการผลิตโดยใช้เทคโนโลยีได้ก่อให้เกิดผลผลิตที่ไม่ต้องการ หรือเรียกว่ามลภาวะ เกิดการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติและเป็นการทำลายสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีหลายๆ อย่างที่ถูกนำมาใช้มีผลต่อค่านิยมและวัฒนธรรมของสังคม เมื่อมีเทคโนโลยีใหม่ๆ เกิดขึ้นก็มักจะถูกตั้งคำถามทางจริยธรรมเช่นเดียวกัน

ในยุคนี้คงจะไม่สามารถที่จะปฏิเสธได้เลยว่า เทคโนโลยีไม่มีความจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เพราะทุกคนล้วนใช้เทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวกในชีวิตในทุกๆ ด้าน ตั้งแต่การ

ตื่นนอนจนถึงการเข้านอน ดังนั้นเทคโนโลยีจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อาศัยอยู่ในเมืองที่ชีวิตประจำวันมีแต่ความเร่งรีบต้องแข่งขันกับเวลา การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเทคโนโลยีสมัยใหม่นอกจากจะช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานแล้วยังช่วยย่นระยะเวลาทำกิจกรรมต่างๆ ให้สั้นลง

แต่อย่างไรก็ตาม การนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในชีวิตประจำวันก็เปรียบเสมือนดาบสองคม เพราะในบางครั้งก็นำโทษมาให้แก่นมนุษย์ด้วยเช่นกัน ยกตัวอย่างที่สามารถเห็นได้ชัดเจนก็คงจะหนีไม่พ้นเรื่องที่เป็นข่าวตามหน้าหนังสือพิมพ์ในเรื่องของการถูกล่วงไปข่มขืน โดยสาเหตุหลักๆ ของการถูกล่วงไปข่มขืน ก็เป็นผลมาจากการใช้เทคโนโลยีในทางที่ผิดซึ่งส่วนใหญ่ก็มาจากการพูดคุยกันผ่านทางโปรแกรมการสนทนาออนไลน์ (chat) ที่เมื่อมีการพูดคุยกันก็มีการนัดมาเจอกันและเกิดเหตุการณ์การล่วงไปข่มขืน เพราะการพูดคุยผ่านการ Chat นี้เป็นการพูดคุยที่อิสระเสรี ผู้พูดสามารถที่จะพูดคุยอะไรออกไปก็ได้ไม่ว่าจะเป็นความจริงหรือไม่ก็ตาม และนอกจากนี้ก็ยังมีการนำเสนอเว็บไซต์ที่เป็นเว็บไซต์โป๊ หรือมีการนำเสนอสิ่งที่ไม่เหมาะสมลงในเว็บไซต์ และทำให้เป็นการยั่วยงทางอารมณ์ของผู้เล่นจนนำมาสู่การกระทำอันผิดศีลธรรม และเกิดคดีความได้ และจากการที่สื่ออินเทอร์เน็ตเป็นสื่อเสรีไม่มีองค์กรใดๆ เข้ามาควบคุมดูแลจึงทำให้อินเทอร์เน็ตกลายเป็นช่องทางหนึ่งในการติดต่อสื่อสารกันระหว่างกลุ่มคนที่ไม่หวังดี เช่น กลุ่มก่อการร้าย หรือ กลุ่มคนที่ต้องการก่ออาชญากรรม โดยกลุ่มคนเหล่านี้ก็จะใช้อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางหลักในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน

โดยอาจมีเว็บไซต์เป็นกลุ่มของตนเอง หรือใช้การส่ง E-mail เป็นทอดๆ ระหว่างกันและมีการแปลรหัสจากการส่ง E-mail โดยไม่มีใครสามารถที่จะล่วงรู้ได้ และในบางครั้งก็มีคนที่มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตเป็นอย่างดี คนเหล่านี้ก็นำความเก่งกาจของตนเองมาใช้ในทางที่ผิด เช่น การลักลอบขโมยข้อมูลในองค์กรต่างๆ เพื่อนำมาใช้ก่ออาชญากรรม เช่น ลักลอบค้นข้อมูลของบริษัทบัตรเครดิต หรือ ธนาคาร หรือข้อมูลบัญชีเงินฝากและ ATM เพื่อลักลอบนำเงินไปใช้ นอกจากนี้บางครั้งก็มีการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อปล่อยหรือสร้างข่าวที่มีความบิดเบือน เพื่อให้เกิดความเข้าใจผิดและสร้างความหวาดกลัวให้กับประชาชน เช่น ในบางครั้งกลุ่มก่อการร้าย ก็อาจใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างข่าวบิดเบือน เพื่อจูงใจประชาชนให้มาเข้าร่วมในขบวนการและร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการก่อการร้าย

นอกจากนี้จากการที่มนุษย์เราพึ่งพาเทคโนโลยีมากจนเกินไป ก็ทำให้เกิดผลเสียแก่ตัวเราได้ด้วยเช่นกัน เพราะการพึ่งพาเทคโนโลยีมากเกินไปจะทำให้คนเราเกิดความเคยชินจากการนำเทคโนโลยีมาใช้อำนวยความสะดวกในชีวิต จนทำให้บางครั้งเราก็ทำอะไรไม่เป็นไม่สามารถคิดอะไรได้ เพราะมีเทคโนโลยีมาช่วย และอาจส่งผลให้ในอนาคตมนุษย์จะมีความสามารถลดน้อยลง และเทคโนโลยีหรือเครื่องจักรต่างๆ ก็จะมีมีความสำคัญมากกว่ามนุษย์

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าเทคโนโลยีมีทั้งประโยชน์และโทษ ดังนั้นการใช้เทคโนโลยีที่ถูกวิธี จึงเป็นสิ่งสำคัญ และต้องไม่ใช่เทคโนโลยีในทางที่ผิดที่จะส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อทั้งตนเองและผู้อื่น และในขณะเดียวกันมนุษย์เราก็ต้องหันกลับมาพึ่งพาตัวเองบ้าง และใช้เทคโนโลยีเฉพาะเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และในบางครั้งผู้ใหญ่หรือผู้ปกครองก็ต้องเข้ามาดูแลเด็ก และให้คำแนะนำแก่เด็กด้วย เพื่อไม่ให้เด็กเหล่านี้เข้าไปเสพติดสื่อที่ผิดเบือนและผิดศีลธรรม

ประโยชน์ของเทคโนโลยี

เทคโนโลยีมีประโยชน์หลายอย่างในชีวิตประจำวัน เทคโนโลยีช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของมนุษย์ แล้วยังช่วยพัฒนาระบบอารยธรรมโดยทางอ้อมอีกด้วย เรื่องราวจากการเริ่มต้นเทคโนโลยียาวนานจนบัดนี้ ทำให้มนุษย์เราแทบไม่สามารถแยกจากเทคโนโลยีไปได้แล้ว นอกจากนี้ เทคโนโลยียังช่วยให้มนุษย์มีความสะดวกสบายขึ้น ทนสมัยขึ้น ประหยัดเวลา และช่วยในการทำงานได้เป็นอย่างดี ซึ่งถือว่าเทคโนโลยีเป็นพื้นฐานปัจจัยจำเป็นในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เป็นปัจจัยหลักที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนา และเป็นเรื่องราวของมนุษย์และธรรมชาติที่จะแยกออกจากกันไม่ได้

การนำเทคโนโลยีมาใช้กับงานในสาขาใดสาขาหนึ่งนั้นเทคโนโลยี มีความสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ประสิทธิภาพ (efficiency) เทคโนโลยีจะช่วยให้การทำงานบรรลุผลตามเป้าหมายได้เที่ยงตรงและรวดเร็ว

2. ประสิทธิภาพ (productivity) เกิดผลผลิตเต็มที่ ได้ประสิทธิผลสูงสุด

3. ประหยัด (economy) ประหยัดทั้งเวลาและแรงงาน ลงทุนน้อยแต่ได้ผลมาก

ทั้งนี้ ความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้มีการพัฒนาคิดค้นสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการดำรงชีวิตเป็นอันมาก เทคโนโลยีได้เข้ามาเสริมปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิตได้เป็นอย่างดี เทคโนโลยีทำให้การสร้างที่พักอาศัยมีคุณภาพมาตรฐาน สามารถผลิตสินค้าและบริการต่างๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์มากขึ้น เทคโนโลยีทำให้ระบบการผลิตสามารถผลิตสินค้าได้เป็นจำนวนมากมีราคาถูกลง สินค้าได้คุณภาพ เทคโนโลยีทำให้มีการติดต่อสื่อสารกันได้สะดวก การเดินทางเชื่อมโยงถึงกัน ทำให้ประชากรในโลกติดต่อรับฟังข่าวสารกันได้ตลอดเวลา

นอกจากนี้ เทคโนโลยี มีการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาเมื่อเวลาผ่านไป ขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับกระบวนการทางวิวัฒนาการ (evolution) ของระบบหรือเครื่องมือต่างๆ ดังนั้นวิวัฒนาการของเทคโนโลยี (evolution of technology) มีความเกี่ยวข้องกับเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในระบบหรือเครื่องมือที่เกิดขึ้นอย่างซับซ้อน และมีการเปลี่ยนแปลงตามลำดับอย่างต่อเนื่อง อันมีสาเหตุมาจากปัจจัยต่างๆ ในแต่ละยุค ซึ่งเริ่มตั้งแต่ ยุคหิน (stone age) ต่อมาก็เป็นยุคทอง

สัมฤทธิ์ (bronze age) ยุคเหล็ก (iron age) ยุคการปฏิวัติอุตสาหกรรม (industrial revolution) และยุคศตวรรษที่ 20 (the 20th century)

ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

เทคโนโลยี ในความหมายของคำว่าเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารก็คือ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ช่วยประมวลผลข้อมูลให้ได้มาซึ่งสารสนเทศ โดยระบบคอมพิวเตอร์ประกอบด้วยองค์ประกอบหลักที่สำคัญคือ ฮาร์ดแวร์ หรือตัวเครื่องและอุปกรณ์รอบข้าง ซอฟต์แวร์ หรือโปรแกรม และผู้ทำงานที่ต้องการทำงานอย่างสัมพันธ์กัน

การสื่อสาร (communication) แต่เดิมมักได้ยินแต่คำว่า IT หรือ Information Technology เท่านั้น ต่อมาได้นำตัว C หรือ Communication เข้ามาร่วมด้วย เนื่องจากเทคโนโลยีการสื่อสารได้พัฒนาอย่างมาก และสามารถที่จะนำสื่อสารในเทคโนโลยีได้

การสื่อสารครอบคลุมประเด็นในเรื่ององค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ ผู้ส่งสาร ช่องทางการสื่อสารและผู้รับสาร และมีระบบการสื่อสาร 2 ประเภท คือ ประเภทมีสาย และประเภทไม่มีสาย หรือไร้สาย เทคโนโลยีการสื่อสาร ได้แก่ อินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะบริการเวิลด์ไวด์เว็บ (world wide web) หรือ (web)

จึงกล่าวได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง "วิทยาการต่างๆ ที่ใช้ในการสื่อสารข้อมูลข่าวสารของฝ่ายหนึ่งส่งให้อีกฝ่ายหนึ่ง" กล่าวคือ เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสารสนเทศ ที่อาศัยเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคมเป็นหลัก ตั้งแต่การรวบรวม การจัดเก็บข้อมูล การประมวลผล การพิมพ์ การสร้างรายงาน การสื่อสารข้อมูล ฯลฯ เพื่อให้ได้สารสนเทศไว้ใช้งานได้อย่างทันเหตุการณ์ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพทั้งในด้านการผลิต การบริการ การบริการและการดำเนินงานต่างๆ รวมทั้งเพื่อการศึกษา และการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลต่อความได้เปรียบทางด้านเศรษฐกิจ การค้า และการพัฒนาคุณภาพชีวิต และคุณภาพของประชาชนในสังคม

จึงสรุปได้ว่า เทคโนโลยีการสื่อสาร หมายถึง การประยุกต์เทคนิค วิธีการ เพื่อใช้ในการสื่อสารพัฒนางานที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่ทันสมัยไม่ว่าจะเป็น คอมพิวเตอร์ โทรทัศน์ โทรศัพท์ วิทยุ จานดาวเทียม ฯลฯ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว

ตั้งแต่ยุคศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา นับว่าการสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีนี้ว่ามีความสำคัญอย่างมาก การสื่อสาร มีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า การสื่อความหมาย ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า Communication ซึ่งรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Communis หมายถึง การร่วม (common)

เมื่อมีการสื่อสารหรือการสื่อความหมาย ก็หมายถึงว่า มีการกระทำร่วมกันในบางสิ่งบางอย่าง นั่นคือการถ่ายทอดหรือการแลกเปลี่ยนข่าวสาร ความรู้ ความคิด ของคนเรานั้นเอง (Webster Dictionary 1978 : 98)

ความหมายของการสื่อสารนั้นกว้าง ครอบคลุมเกี่ยวข้องกับชีวิตและสังคมมนุษย์ในทุกๆ เรื่อง นักวิชาการด้านการสื่อสารได้ให้ความหมายไว้ต่างๆ กัน ตามแง่มุมที่แต่ละคนพิจารณาให้ความสำคัญ ดังตัวอย่างต่อไปนี้ (ปรมะ สตะเวทิน 2529 : 5-7)

วิลเบอร์ ชรามม์ (Wilbur Schramm) ให้ความหมายว่า การสื่อสาร คือการมีความเข้าใจร่วมกัน ต่อเครื่องหมายที่แสดงข่าวสาร

ชาร์ล อี ออสกูด (Charl E. Osgood) ให้ความหมายโดยทั่วไปว่า การสื่อสาร เกิดขึ้นเมื่อฝ่ายหนึ่ง คือ ผู้ส่งสาร มีอิทธิพลต่ออีกฝ่ายหนึ่งคือผู้รับสาร โดยใช้สัญลักษณ์ต่างๆ ซึ่งถูกส่งผ่านสื่อที่เชื่อมต่อกันสองฝ่าย

วอร์เรน ดับเบิลยู วีเวอร์ (Worren W. Weaver) กล่าวว่า การสื่อสารมีความหมายกว้าง ครอบคลุมถึงกระบวนการทุกอย่าง ที่จิตใจของคนๆ หนึ่ง อาจมีผลต่อจิตใจของคนหนึ่งไม่ใช่เพียงการพูดและการเขียนเท่านั้น แต่รวมถึง ดนตรี ภาพ การแสดง และพฤติกรรมอื่นๆ ของมนุษย์

ยอร์จ เอ มิลเลอร์ (Gorge A. miller) ให้ความหมายว่า การสื่อสารเป็นการถ่ายทอดข่าวสาร จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง

เจอร์เกน รอย และเกกอรี เบทสัน (Jurgen Ruesch and Gregory Bateson) ให้ความหมาย โดยสรุปว่า การสื่อสารไม่ใช่การถ่ายทอดข่าวสารด้วยภาษาพูด และเขียนโดยมีเจตนาชัดเจนเท่านั้น แต่หมายถึงพฤติกรรมทุกอย่างที่บุคคลหนึ่งกระทำ แล้วส่งผลให้บุคคลอื่นเกิดความเข้าใจ

พจนานุกรมภาษาอังกฤษ (Oxford English Dictionary) ให้ความหมายว่า การให้ การนำ การแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้อื่นๆ

จากความหมายที่มีผู้ให้ไว้แตกต่างกัน ซึ่งบางคนให้ความหมายครอบคลุมไปถึง พฤติกรรมที่ไม่ใช่ภาษาพูด และภาษาเขียนด้วย บางคนถือว่าการสื่อสารคือการแสดงออกทุกอย่าง ที่ผู้อื่นเข้าใจได้ ไม่ว่าจะการแสดงนั้นจะมีเจตนาให้ผู้อื่นเข้าใจหรือไม่ก็ตาม จึงอาจสรุปได้ว่า การสื่อสาร คือการที่มนุษย์ ถ่ายทอดความรู้ ความคิด หรือประสบการณ์ของตน ไปยังบุคคลอื่น และการรับความรู้ความคิดจากบุคคลอื่น มาปรับพฤติกรรมของตนเอง โดยกระบวนการของการสื่อสาร ซึ่งการถ่ายทอด และการรับความรู้ ความคิดมีอยู่ 3 ลักษณะ (อุทัย เชียงเงิน, 2547 : 19) คือ

1. การใช้รหัสสัญญาณโดยตรง เช่น การใช้สัญญาณเสียง ภาษาพูด สัญลักษณ์ ภาษาเขียน ภาษาท่าทาง ตลอดจนรหัสนี้สัญญาณอื่นๆ ที่กระทำโดยตรง ระหว่างผู้ถ่ายทอดกับผู้รับ
2. การใช้เครื่องมือในการถ่ายทอด เป็นการสื่อสารโดยผ่านทางเครื่องมือ เช่น การใช้ สโตนที่ศนูปรณ์ วิทยุกระจายเสียง คอมพิวเตอร์ หรือเครื่องมือสื่อสารอื่นๆ

3. การถ่ายทอดโดยกระบวนการทางสังคม เช่น การปฏิบัติสืบทอดทางประเพณี ศาสนา วัฒนธรรม และระบบอื่นๆ ของสังคม

ดังนั้น การสื่อสารเป็นกระบวนการเกิดขึ้นเป็นปกติวิสัยของคนทุกคน และมีความเกี่ยวข้องไปถึงบุคคลอื่น ตลอดจนถึงสังคมที่แต่ละคนเกี่ยวข้องอยู่ ไม่ว่าจะทำอะไร ล้วนต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือช่วยให้บรรลุจุดประสงค์ทั้งสิ้น จะเห็นได้จากการที่คนพยายามคิดค้นและพัฒนาวิธีการสื่อสารมาตั้งแต่สมัยโบราณ ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน ตลอดจนเครื่องมือหรือเทคนิควิธีการต่างๆ ล้วนเกิดจากความพยายามอย่างสูงของคน ต่อเนื่องมาหลายชั่วอายุ หากการสื่อสารไม่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งแล้ว เครื่องมือและวิธีการสำหรับการสื่อสารต่างๆ เหล่านี้ก็คงไม่เกิดขึ้นและพัฒนามาให้เห็นดังเช่นในปัจจุบัน

ในสภาพสังคมที่คนจะต้องเกี่ยวข้องกันมากขึ้นเช่นปัจจุบัน การสื่อสารก็ยิ่งมีความสำคัญต่อบุคคลและสังคมมากขึ้น หากคนในสังคมขาดความรู้ความเข้าใจในการสื่อสาร ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ความคิด หรือทำให้เกิดความเข้าใจระหว่างกันได้ ย่อมจะทำให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมาย ปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลและสังคมทุกวันนี้ มีอยู่ไม่น้อยที่เป็นสาเหตุมาจากความล้มเหลวของการสื่อสาร ดังนั้นการสื่อสารจึงมีความสำคัญสำหรับบุคคลและสังคมหลายด้าน คือ

1. ด้านชีวิตประจำวัน ในชีวิตประจำวันหนึ่งๆ แต่ละคนจะต้องสื่อสารกับตัวเองและสื่อสารกับผู้อื่นตลอดเวลา นับตั้งแต่เวลาตื่นนอนก็ต้องสื่อสารกับตัวเองและคนอื่นที่อยู่ใกล้ตัว การฟังวิทยุ อ่านหนังสือ ออกจากบ้านไปปฏิบัติภารกิจประจำวัน ก็ต้องพบปะบุคคลและเหตุการณ์ต่างๆ ล้วนแต่เป็นเรื่องที่ต้องทำการสื่อสารอยู่ตลอดเวลา ไม่นับฐานะผู้ส่งสารก็ในฐานะผู้รับสาร หากคนเราขาดความรู้หรือทักษะการสื่อสาร ก็อาจทำให้การปฏิบัติภารกิจประจำวันอาจบกพร่องได้

2. ด้านสังคม การรวมกลุ่มในสังคมทั้งในระดับครอบครัว ชุมชน จนถึงระดับประเทศ จะต้องมีการสื่อสารให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในเรื่องต่างๆ มีกระบวนการทำให้คนยอมอยู่ในกฎเกณฑ์ กติกาของสังคม มีการถ่ายทอดความรู้และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

3. ด้านธุรกิจอุตสาหกรรม เกี่ยวกับการโฆษณาสินค้า การประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กร การบริหารติดต่อประสานงาน การฝึกอบรมพนักงาน การใช้เครื่องมือเทคโนโลยีการสื่อสาร ฯลฯ กิจกรรมด้านธุรกิจอุตสาหกรรมจะต้องมีการสื่อสารที่ดี จึงจะประสบผลสำเร็จได้

4. ด้านการเมืองการปกครอง กิจกรรมด้านการเมืองการปกครองจะต้องใช้การสื่อสารทุกขั้นตอน เช่น การประชาสัมพันธ์ผลงานของรัฐบาล การสร้างความเข้าใจกับประชาชนในเรื่องต่างๆ การบังคับบัญชาสั่งการ การให้บริการประชาชน การชักชวนให้ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายซึ่งล้วนจะต้องใช้เทคนิควิธีการของการสื่อสารทั้งสิ้น

5. ด้านการเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งต้องมีการติดต่อสร้างความสัมพันธ์ในด้านต่างๆ เช่น การค้า การทหาร การทำสนธิสัญญา ฯลฯ การมีนักการทูตประจำในประเทศต่างๆ ความสัมพันธ์

ระหว่างประเทศในเรื่องต่างๆ เหล่านี้ มีความจำเป็นต้องใช้การติดต่อสื่อสารระหว่างกันอยู่เสมอ หากผู้เกี่ยวข้องมีความรู้และทักษะในการสื่อสารเพียงพอ ย่อมสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันได้

ตัวอย่างการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี มีดังต่อไปนี้

1. การจัดเก็บข้อมูลได้ง่ายและสื่อสารได้รวดเร็ว การจัดเก็บข้อมูลซึ่งอยู่ในรูปของสัญญาณอิเล็กทรอนิกส์ สามารถจัดเก็บไว้ในแผ่นบันทึกที่มีความหนาแน่นสูง แผ่นบันทึกแผ่นหนึ่งสามารถบันทึกข้อมูลได้มากกว่า 1 ล้านตัวอักษร สำหรับการสื่อสารข้อมูลนั้น ถ้าข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์ได้ด้วยอัตรา 120 ตัวอักษรต่อวินาทีแล้ว จะส่งข้อมูล 200 หน้าได้ในเวลา 40 นาที โดยที่ไม่ต้องเสียเวลามานั่งป้อนข้อมูลเหล่านั้นซ้ำใหม่อีก

2. ความถูกต้องของข้อมูล โดยปกติมีการส่งข้อมูลด้วยสัญญาณทางอิเล็กทรอนิกส์จากจุดหนึ่งไปยังจุดอื่นด้วยระบบดิจิทัล วิธีการรับส่งนั้นจะมีการตรวจสอบสภาพของข้อมูลหากข้อมูลผิดพลาดก็จะมีรับรู้และพยายามหาวิธีการแก้ไขให้ข้อมูลที่ได้รับมีความถูกต้อง โดยอาจให้ทำการส่งใหม่ หรือกรณีที่ผิดพลาดไม่มากนัก ฝ่ายผู้รับอาจใช้โปรแกรมของตนแก้ไขข้อมูลให้ถูกต้องได้

3. ความเร็วของการทำงาน โดยปกติสัญญาณของไฟฟ้าจะเดินทางด้วยความเร็วเท่าแสง ทำให้การใช้คอมพิวเตอร์ส่งข้อมูลจากซีกโลกหนึ่งไปยังอีกซีกโลกหนึ่งหรือค้นหาข้อมูลจากฐานข้อมูลขนาดใหญ่ สามารถทำได้รวดเร็ว ความรวดเร็วของระบบจะทำให้ผู้ใช้สะดวกสบายอย่างยิ่ง เช่น บริษัทสายการบินทุกแห่งสามารถทราบข้อมูลของทุกเที่ยวบินได้อย่างรวดเร็ว ทำให้การจองที่นั่งของสายการบินสามารถทำได้ทันที

4. ต้นทุนประหยัด การเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์ต่อเข้าหากันเป็นเครือข่ายเพื่อส่งหรือสำเนาข้อมูลทำให้ราคาต้นทุนของการใช้ข้อมูลไม่แพง เมื่อเทียบกับการจัดส่งแบบวิธีอื่น นักคอมพิวเตอร์บางคนสามารถส่งโปรแกรมให้กันและกันผ่านทางสายโทรศัพท์ได้

ประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

คำว่าเทคโนโลยี หมายถึง การประยุกต์เอาความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ การศึกษาพัฒนาองค์ความรู้ต่างๆ ก็เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติ กฎเกณฑ์ของสิ่งต่างๆ และหาทางนำมาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ เทคโนโลยีจึงเป็นคำที่มีความหมายกว้างไกล เป็นคำที่เราได้พบเห็นและได้ยินอยู่ตลอดเวลา สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ มนุษย์แต่ละคนตั้งแต่เกิดมาได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ เป็นจำนวนมาก เรียนรู้สภาพสังคมความเป็นอยู่ กฎเกณฑ์และวิชาการ ลองจินตนาการดูว่าภายในสมองของเราเก็บข้อมูลอะไรบ้าง เราคงตอบไม่ได้ แต่สามารถเรียกเอาข้อมูลมาใช้ได้ ข้อมูลที่เก็บไว้ในสมองเป็นสิ่งที่สะสมกันมาเป็นเวลานาน ความรอบรู้ของแต่ละคนจึงขึ้นอยู่กับการเรียกใช้ข้อมูลนั้น ดังนั้นจะเห็นได้ชัดความรู้เกิดจากข้อมูลข่าวสารต่างๆ ทุกวันนี้มี

ข้อมูลรอบตัวเรามาก ข้อมูลเหล่านี้มาจากสื่อ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ หรือแม้แต่การสื่อสารระหว่างบุคคล จึงมีผู้กล่าวว่ายุคนี้เป็นยุคของสารสนเทศ (ทัศนีย์ บุญเจริญ, 2550 : 36)

จะเห็นได้ว่าข้อดีของเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ทั้งนี้จะเป็นการลดเวลาในการทำงาน โดยการนำเอาเทคโนโลยีสำหรับการประมวลผลข้อมูลมาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลต่างๆ ซึ่งทำให้สามารถจัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่ และยังสามารถจัดเรียง แก้ไข และสืบค้นได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ จะเป็นการลดต้นทุน เพราะระบบสารสนเทศนั้นสามารถจัดการกับงานที่มีความซับซ้อนได้รวดเร็ว ซึ่งจะทำให้ทำงานเสร็จเร็วขึ้น และต้นทุนในการดำเนินงาน รวมไปถึงค่าบริการอีกด้วย ซึ่งจะช่วยให้การสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศนั้น ทำให้เกิดการสื่อสารที่รวดเร็ว และการสื่อสารที่รวดเร็ว ก็สร้างความก้าวหน้าอีกมากมาย ทุกวันนี้เราสามารถติดต่อข้ามโลกได้ภายในเวลาไม่กี่วินาที สามารถส่งข้อมูลขนาดใหญ่ระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ภายในเวลาอันรวดเร็วเช่นกัน และระบบสารสนเทศนั้น จะช่วยให้งานทำงานร่วมกันเป็นไปได้อย่างดี โดยช่วยในการประสานงานกับฝ่ายต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งเพิ่มความสะดวกในการสื่อสารข้อมูล จัดเรียง สืบค้นข้อมูล และการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในชีวิตประจำวัน

ความก้าวหน้าของโทรคมนาคมในปัจจุบันนี้ กล่าวได้ว่า เกิดขึ้นเพราะผลของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความทันสมัยขึ้น ดังนั้น จึงก่อให้เกิดเครื่องมือสื่อสารหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการติดต่อกับผู้อื่นที่มีความทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์โลกในปัจจุบันขึ้น เช่น โทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งสามารถทำการติดต่อสื่อสารกับผู้รับสารได้ทั้งภายในและนอกประเทศ รวมทั้งยังสามารถทำการติดต่อสื่อสารได้ในทุกที่ทุกเวลาอีกด้วย เพราะเครื่องมือสื่อสารดังกล่าวสามารถพกพาได้สะดวก ดังนั้น การติดต่อสื่อสารโดยใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ จึงมีความรวดเร็วกว่าการติดต่อสื่อสารในรูปแบบอื่น นอกจากนี้ มนุษย์เรายังสามารถทำการติดต่อสื่อสารโดยใช้อินเทอร์เน็ตเข้ามาเป็นตัวช่วยในการติดต่อสื่อสารได้อีกด้วย

แต่ทั้งนี้การติดต่อสื่อสารโดยใช้อินเทอร์เน็ตนั้น ก็จำเป็นจะต้องใช้อุปกรณ์เสริมอื่นๆ เข้ามาเสริมด้วย หรืออาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบของคอมพิวเตอร์ ซึ่งหมายถึง การใช้ความก้าวหน้าของคอมพิวเตอร์ในการติดต่อสื่อสารกับผู้รับสารจากทั้งในและนอกประเทศ โดยเราจะเห็นได้จากการ chat online โดยใช้โปรแกรมของอินเทอร์เน็ต เช่น msn, skype เป็นต้น และจากการติดต่อสื่อสาร โดยใช้อินเทอร์เน็ตผ่านทางคอมพิวเตอร์นี้เอง ส่งผลให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถทำการพูดคุย หรือเจรจากันพร้อมทั้งเห็นหน้าตาของกันและกันได้ เสมือนเป็นการเจรจาพบปะ

กันอย่างแท้จริง ซึ่งถือเป็นความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความทันสมัยมากขึ้น แต่การติดต่อสื่อสารในรูปแบบดังกล่าว ก็จำเป็นจะต้องใช้อุปกรณ์อื่นๆ เข้ามาช่วยเสริมให้สามารถทำการติดต่อสื่อสารได้อย่างสะดวกขึ้น เช่น การใช้ webcam หรือกล้องที่ใช้เชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์ เพื่อที่จะทำให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถทำการติดต่อสื่อสารโดยเห็นหน้าของกันและกันได้ผ่านทาง webcam

นอกจากนี้ การติดต่อสื่อสารโดยใช้คอมพิวเตอร์ ก็ยังสามารถทำให้ผู้ทำการติดต่อสื่อสารสามารถพูดคุยกันได้ เหมือนเช่นเดียวกับการติดต่อสื่อสารโดยใช้โทรศัพท์ แต่ทั้งนี้ก็จะต้องมีการใช้ไมโครโฟนเข้ามาเป็นอุปกรณ์เสริมในการทำการติดต่อสื่อสารด้วยเช่นกัน และจากการใช้ไมโครโฟนในการเชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์ พร้อมทั้งใช้โปรแกรมทางอินเทอร์เน็ตเข้ามาช่วยเสริมนั้น ก็จะทำให้สามารถทำการติดต่อสื่อสารกันโดยสามารถพูดคุยเจรจาเสมือนกับการติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์ได้ ดังนั้น เราอาจจะเห็นได้ว่า การติดต่อสื่อสารโดยใช้คอมพิวเตอร์นั้น สามารถทำให้ผู้ทำการติดต่อสื่อสารระหว่างกันสามารถพูดคุยหรือเจรจาเสมือนการใช้โทรศัพท์ได้ แต่ทั้งนี้ก็จำเป็นจะต้องกระทำผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วย

การติดต่อสื่อสารกันผ่านทางอินเทอร์เน็ตนั้นก็ยังมีข้อดีที่แตกต่างไปจากการใช้โทรศัพท์ นั่นก็คือ ทำให้ผู้ติดต่อสื่อสารระหว่างกันสามารถมองเห็นหน้าของกันและกันได้ ซึ่งถือเป็นการช่วยทำให้การติดต่อสื่อสารระหว่างกันนั้นเป็นไปได้อย่างสะดวกขึ้นด้วยเช่นกัน และจากการที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ตลอดเวลา จึงส่งผลให้คอมพิวเตอร์มีการพัฒนาตามไปด้วย ดังนั้น จึงก่อให้เกิดคอมพิวเตอร์ในรูปแบบต่างๆ นอกเหนือไปจากคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะเพียงอย่างเดียว เช่น คอมพิวเตอร์แบบพกพา หรือที่รู้จักกันอย่างทั่วไปในวงกว้างว่า Notebook หรือ Laptop ซึ่งคอมพิวเตอร์ชนิดนี้ก็ได้มีการพัฒนาความทันสมัยหรือระบบการทำงานให้สอดคล้องเข้ากับสถานการณ์ของโลกอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้ ก็เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานให้แก่ผู้ใช้

นอกจากนี้ การใช้คอมพิวเตอร์แบบพกพาก็ยังช่วยทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปได้อย่างสะดวกขึ้นมากกว่าคอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะอีกด้วย เนื่องจากว่าสามารถพกพานำติดตัวไปในที่ต่างๆ ได้ รวมไปถึงการที่ในปัจจุบันนี้ก็มีผู้ใช้คอมพิวเตอร์แบบพกพาเป็นจำนวนมากขึ้น หรือกล่าวได้ว่าได้รับความนิยมมากกว่าการใช้คอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้บริษัทต่างๆ พากันแข่งขันพัฒนาระบบการทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคมากขึ้นหรือช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้มากขึ้นด้วย นอกจากนี้ก็ยังมีการติดตั้งอุปกรณ์เสริมต่างๆ ของคอมพิวเตอร์แบบพกพามากขึ้น ซึ่งเราจะเห็นได้จากการที่คอมพิวเตอร์แบบพกพาในปัจจุบันนี้ได้มีการติดตั้งอุปกรณ์เสริมต่างๆ อยู่ภายในตัวเครื่องแล้ว เช่น ไมโครโฟน, webcam เป็นต้น นอกจากนี้ โปรแกรมต่างๆ ภายในคอมพิวเตอร์ก็ได้มีการพัฒนาให้เหมาะสมกับการทำงานของผู้ใช้เป็นส่วนใหญ่อีกด้วย รวมไปถึงได้มีการพัฒนาความเร็วในการเชื่อมโยงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้เร็วยิ่งขึ้นด้วย

นอกจากนี้ มีการใช้ Internet ในการสืบค้นข้อมูลความรู้ทั่วไปการติดต่อ สื่อสารในรูปแบบต่างๆ เช่น การส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) การพูดคุย (chat) หรือ การใช้ Video conference เป็นต้น การทำธุรกิจการค้า (e-commerce) การใช้เพื่อการบันเทิงต่างๆ เป็นการดูหนัง, ฟังเพลง, การอ่านนิตยสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Magazine) รวมทั้ง e-Book ที่อาจมาแทนที่กระดาษในอนาคตอันใกล้ ในปัจจุบันนี้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอาจส่งผลกระทบต่อได้ทั้งทางบวก และทางลบ กล่าวคือ ผลกระทบทางบวกนั้นได้แก่ ในด้านการดำเนินชีวิตประจำวันนั้นเทคโนโลยีช่วยส่งเสริมความสะดวกสบายของมนุษย์ ช่วยทำให้ความเป็นอยู่ของมนุษย์ดีขึ้น ช่วยส่งเสริมให้มีประสิทธิภาพในการทำงาน ทำให้มนุษย์มีเวลาว่างเพื่อใช้ในในทางที่เกิดประโยชน์มากขึ้น มีเครื่องมือสื่อสาร โทรคมนาคมที่ทันสมัยใหม่ ให้ติดต่อกันได้สะดวกรวดเร็ว และยังมีเครื่องอำนวยความสะดวกอีกหลายๆ อย่าง

แม้แต่ในภาคหน่วยงานราชการก็ยังมี การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ เช่น สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครองได้นำยุทธศาสตร์ e-Government มาใช้ในการเก็บข้อมูลทะเบียนราษฎร์หลักทะเบียนบ้าน บันทึกรายการเกิด ทะเบียนแต่งงาน ทะเบียนหย่า ทะเบียนปีน, บันทึกร ตรวจสอบการย้ายเข้า-ออก การเปลี่ยนชื่อ-สกุล อำนาจความสะดวกในการจัดทำบัตรประชาชน กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ได้ใช้เทคโนโลยีในการบันทึกราคาสินค้าในจังหวัดต่างๆ เป็นประจำ ส่งข้อมูลราคาสินค้าจากจังหวัดเข้าสู่กรมฯ คำนวณสถิติราคาสินค้าและดัชนีค่าครองชีพ จัดทำฐานข้อมูลราคาสินค้าต่างๆ หรือแม้แต่ในมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาก็ยังนำเทคโนโลยีมาใช้ในการลงทะเบียนวิชาเรียนและเก็บค่าหน่วยกิต ตรวจสอบข้อสอบและคิดระดับคะแนน บันทึกรายการและจัดทำฐานข้อมูลนักศึกษา บันทึกรายการหนังสือ และการยืมคืน จัดทำบัญชี และรายงานเกี่ยวกับการศึกษา

ส่วนโรงพยาบาลได้นำมาใช้ในการบันทึกและค้นหาเวชระเบียนผู้ป่วย จัดทำฐานข้อมูลยาและเวชภัณฑ์ คิดเงินค่ายาและจัดทำบัญชีต่างๆ จัดทำสถิติผู้ป่วยและพิมพ์รายงานส่งกระทรวง ใช้อุปกรณ์การแพทย์ที่ควบคุมด้วยคอมพิวเตอร์ ในภาคธุรกิจก็นำมาใช้เช่นเดียวกัน ได้แก่ ธนาคารมีการใช้ระบบฝากถอนเงินทุกประเภท ระบบ ATM ระบบตรวจสอบสินเชื่อ OFFICE BANKING & HOME BANKING งานค้าปลีกมีการใช้ระบบซื้อสินค้ามาขาย ระบบสินค้าคงคลังและการจัดทำรหัสแท่ง (Bar Code) ระบบเก็บเงินลูกค้า ระบบบัญชี ระบบบัตรเครดิต โรงแรมนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจองห้องพักแบบต่างๆ การลงทะเบียนเข้าพัก การคิดเงินค่าห้องพักและบริการต่างๆ การจัดทำบัญชีต่างๆ การให้บริการสื่อสารและอินเทอร์เน็ต ในภาคอุตสาหกรรมมีการออกแบบผลิตภัณฑ์ด้วยระบบ Computer Aided Design ตรวจสอบแบบผลิตภัณฑ์โดยอัตโนมัติ จัดทำโปรแกรมควบคุมเครื่องจักรการผลิต บันทึกรายการวัตถุดิบและสินค้าคงคลัง ระบบ Computer Integrated Manufacturing เป็นต้น

อย่างไรก็ตามการนำเทคโนโลยีมาใช้ก็อาจส่งผลกระทบต่อทางลบได้เช่นเดียวกัน กล่าวคือ เทคโนโลยีสามารถนำมาใช้ในการอาชญากรรมได้ โจรผู้ร้ายใช้เทคโนโลยีในการวางแผนปล้น ลักลอบข้อมูล ฯลฯ การใช้คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์สื่อสาร โดยไม่ต้องเห็นตัว ทำให้ความสัมพันธ์กับผู้อื่นลดน้อยลงเรื่อยลง ส่งผลกระทบต่อด้านจิตใจของกลุ่มบุคคลบางกลุ่มที่มีความวิตกกังวลว่าอาจจะต้องตกงานเพราะโรงงานส่วนมากจะใช้เครื่องจักรแทนคนงานมากขึ้น ซึ่งความคิดเหล่านี้จะเกิดกับคนบางกลุ่มเท่านั้น เกิดการพัฒนาอาวุธมากขึ้นสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้สร้างเป็นอาวุธที่มีานุภาพการทำลายล้างสูง ทำให้เสี่ยงต่อการเกิดสงคราม ฯลฯ เป็นต้น

ตัวอย่างต่างๆ ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือ

1. ระบบเอทีเอ็ม เป็นระบบที่อำนวยความสะดวกสบายอย่างมากให้แก่ผู้ใช้บริการธนาคาร และเป็นตัวอย่างเทคโนโลยีสารสนเทศที่ได้รับการนำมาใช้เป็นกลยุทธ์ในการแข่งขันทางธุรกิจในปี พ.ศ. 2520 ซึ่งมีตู้ฝากถอนเงินในระบบเอทีเอ็มมาใช้ กล่าวคือธนาคารใดที่ใช้เทคโนโลยีเอทีเอ็มได้ก่อนและให้บริการที่เหนือกว่า ก็สามารถชิงส่วนแบ่งการตลาดได้สูงมากเหนือคู่แข่งเนื่องจากได้ใช้ระบบคอมพิวเตอร์มาเป็นกลยุทธ์การแข่งขันในแง่ปรับปรุงการบริการแก่ลูกค้า

2. การลงทะเบียนเรียน การลงทะเบียนเรียนในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง นักศึกษาแต่ละคนสามารถเลือกเรียนวิชาที่สนใจ แต่ต้องเป็นวิชาที่กำหนดในหลักสูตร การลงทะเบียนแต่ละวิชามีข้อจำกัดคือ จำนวนนักศึกษาแต่ละห้องมีจำนวนจำกัด ดังนั้นการลงทะเบียนจึงต้องอาศัยข้อมูลจากการประมวลผลแบบเชื่อมต่อตรง เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ทันทีว่ามีวิชาอะไรเปิดสอนบ้าง วิชาใดมีผู้สมัครเรียนเต็มแล้ว ถ้าเต็มแล้วสามารถเปลี่ยนกลุ่มหรือวิชาใดแทนได้

3. การบริการและการทำธุรกรรมบนอินเทอร์เน็ต การเติบโตของเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้มีผู้ใช้งานกันอย่างกว้างขวาง เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเชื่อมโยงกันทั่วโลก ทำให้การสื่อสารระหว่างกันบนอินเทอร์เน็ตทำได้ง่ายและค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่าระบบการสื่อสารแบบอื่น การสื่อสารที่นิยมบนอินเทอร์เน็ต ได้แก่ การรับส่งข้อมูลทำการแลกเปลี่ยน โอนย้ายแฟ้มข้อมูลระหว่างกัน การส่งอีเมล การกระจายทำการในรูปแบบเว็บเพจ ตลอดจนการโต้ตอบสื่อสารแบบส่งข้อความและประยุกต์ในเรื่องธุรกิจ เช่น ระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือ อีคอมเมิร์ซ (electronic commerce : e-commerce) เป็นต้น

4. การขายสินค้าโดย ผู้ซื้อลงทะเบียนสั่งซื้อสินค้าและชำระเงินผ่านบัตรเครดิต ทำให้ผู้ใช้บริการสะดวก สบายขึ้น โรมแรมและการท่องเที่ยวเสนอบริการ และการจองเข้าพักโรงแรมหรือการซื้อตั๋วเครื่องบินผ่านทางอินเทอร์เน็ต กรมสรรพากรเสนอบริการให้ผู้เสียภาษียื่นแบบรายการการเสียภาษีผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้ผู้คนหลายแสนคนที่มีหน้าที่ต้องยื่นแบบรายการเสียภาษีไม่ต้องเดินทางไปที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่ ผู้เสียภาษีสามารถยื่นแบบรายการเสียภาษีได้จากที่ทำงาน หรือที่บ้าน ทำให้ลดปัญหาด้านการเดินทางและการจราจรได้มาก

5. การบริการและการทำธุรกรรมบนอินเทอร์เน็ต การเติบโตของเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้มีผู้ใช้งานกันอย่างกว้างขวาง เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเชื่อมโยงถึงกันทั่วโลก ทำให้การสื่อสารระหว่างกันบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำได้ง่าย และมีค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่าระบบการสื่อสารแบบอื่นๆ การสื่อสารที่นิยมบนอินเทอร์เน็ต ได้แก่ การรับส่งข้อมูลทำการแลกเปลี่ยนโอนย้ายแฟ้มข้อมูลระหว่างกัน การส่งอีเมลล์ การกระจายทำการในรูปแบบ เว็บเพจ ตลอดจนการโต้ตอบสื่อสารแบบส่งข้อความและการประยุกต์ในเรื่องธุรกิจอีกมากมาย

ดังนั้น จะเห็นว่าเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นเป็นสิ่งที่ยังคงเกี่ยวข้อง สัมพันธ์กับการดำรงชีวิตของมนุษย์ตราบดีที่เราจะต้องพึ่งเทคโนโลยีอยู่ แต่ผลกระทบต่อมนุษย์ที่จะเกิดแก่มนุขยนั้นจะร้าย ดี มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับมนุษย์ซึ่งเป็นผู้ประดิษฐ์ คิด ทำ และนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้นั่นเอง

การดำรงชีวิต

การดำรงชีวิต เป็นการทำงานในชีวิตประจำวันเพื่อช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม ที่ว่าด้วยงานบ้าน งานเกษตร งานช่าง งานประดิษฐ์ งานธุรกิจ และงานอื่นๆ ซึ่งการดำรงชีพต่างๆ นั้นก็เพื่อให้เกิดการดำรงชีพอย่างยั่งยืน

การดำรงชีพอย่างยั่งยืน (sustainable livelihoods) หมายถึง การแสดงออกถึงศักยภาพในการต่อสู้หรือรับมือกับความตึงเครียดหรือผลกระทบที่เกิดขึ้น โดยดำรงประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ หรือ ความมั่นคงของระบบนิเวศน์ ทรัพยากรธรรมชาติ และความเสมอภาคในสังคม ซึ่งเป็นการใช้โอกาสการดำรงชีวิตของคนกลุ่มหนึ่งโดยไม่รู้กรานคนอีกกลุ่มหนึ่งทั้งในปัจจุบันหรืออนาคต หรืออีกนัยหนึ่งหมายถึงความสามารถของมนุษย์ที่จะมีชีวิตอยู่และปรับปรุงคุณภาพชีวิตที่ปราศจากการสร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ระดับความยั่งยืนของวิถีการดำรงชีพใช้เกณฑ์พิจารณา คือ ความยืดหยุ่นได้เมื่อเกิดผลกระทบไม่ขึ้นกับการสนับสนุนจากภายนอก รักษาผลิตภาพของทรัพยากรไว้ได้นานไม่ทำลายวิถีการดำรงชีวิตผู้อื่น หรือสามารถประนีประนอมร่วมกันได้ ก่อให้เกิดความยั่งยืนของการใช้สภาพแวดล้อม ความยั่งยืนทางเศรษฐกิจของครัวเรือน สังคม และสถาบัน

วิถีชีวิต สังคม ประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆ ของผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามในจังหวัด ชายแดนภาคใต้

จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยได้แก่จังหวัดสตูล สงขลา ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ประชากรส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอิสลาม และพูดภาษามลายูท้องถิ่น มีสภาพความเป็นอยู่ วิถีชีวิต สังคม ประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆ ตามหลักศาสนาอิสลาม มีลักษณะพิเศษเฉพาะท้องถิ่นแบบสมัยดั้งเดิม (พิธีการแบบชาวบ้าน)

1. ประเพณีการเกิดในบางพื้นที่ เมื่อเริ่มตั้งครรภ์ หญิงผู้มีครรภ์จะไปฝากท้องกับหมอดำแย (โต๊ะบีแค) โดยจัดให้มีของฝาก ซึ่งประกอบด้วย หมาก พลู ยาเส้น และเงินตามสมควร การคลอด เมื่อถึงกำหนดคลอด ญาติหรือสามีของหญิงผู้จะคลอด จะไปตามหมอดำแยมาช่วยทำคลอดให้ที่บ้าน ก่อนคลอดต้องเตรียมของต่างๆ ประกอบด้วยด้ายดิบหนึ่งขด ข้าวสารจำนวนเล็กน้อย หมาก พลู และเงินตามสมควร เมื่อทารกคลอดออกมาแล้ว หมอดำแยจะชำระล้างทำความสะอาดตัวเด็ก ตัดและผูกสายสะดือ แล้วนำเด็กไปไว้ในถาดใบใหญ่มีผ้าปูรองรับอยู่หลายชั้น แล้วหมอดำแยจะต้มน้ำชำระร่างกายให้แก่ผู้เป็นแม่ แล้วนวดพื้นทุกส่วนของร่างกาย เพื่อให้เลือดลมเดินสะดวก หลังจากต้มน้ำทำความสะอาดตัวเด็กแล้ว บิดาหรือผู้มีความรู้ทางศาสนาทำพิธีอาซานหรือบัง (พูดรอกที่หูขวา) และกอมัต (พูดรอกที่หูซ้าย) แก่เด็กเป็นภาษาอาหรับมีความหมาย ดังนี้ 1) อัลลอฮฺ ﷻ ผู้ยิ่งใหญ่ 4 ครั้ง 2) ข้าขอปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ ﷻ 2 ครั้ง 3) ข้าขอปฏิญาณว่านบีมุฮัมมัด ﷺ เป็นศาสนทูตของอัลลอฮฺ ﷻ 2 ครั้ง 4) จงมาละหมาดเถิด 2 ครั้ง 5) จงมาสู่ความมีชัยเถิด 2 ครั้ง 6) อัลลอฮฺ ﷻ ผู้ยิ่งใหญ่ 2 ครั้ง 6) ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ ﷻ 1 ครั้ง

2. พิธีเลี้ยงรับขวัญบุตร (อาเก๊ะฮ์) ตามหลักศาสนาอิสลาม การเชือดสัตว์เพื่อให้สัตว์ที่ถูกเชือดนั้นไปเป็นพาหนะในโลกหน้า โดยบัญญัติให้ชาวอิสลามต้องกระทำด้วยการเชือดแพะหรือแกะที่มีอายุครบสองปี ไม่พิการ โดยกำหนดว่าถ้าได้ลูกสาว ต้องเชือดแพะหนึ่งตัว ถ้าได้ลูกชาย ต้องเชือดแพะสองตัว เนื้อแพะหรือแกะที่ถูกเชือดนั้น ห้ามขายและมีเชิญแขกหรือให้มากินเลี้ยง

3. ประเพณีแต่งงาน ประเพณีแต่งงาน ภาษาอาหรับเรียกว่า นิกะฮ เป็นการทำพิธีแต่งงานตามหลักเกณฑ์และข้อบังคับของศาสนาอิสลาม มีอยู่ห้าประการคือ 1) เป็นมุสลิม 2) มีของสินสอด 3) ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ใหญ่จากฝ่ายหญิงหรือทั้งสองฝ่าย 4) มีพยานผู้ชายอย่างน้อยสองคน 5) ควรทำพิธีอย่างเปิดเผย

การสู่ขอ เมื่อชายหญิงชอบพอกัน และผู้ปกครองเห็นสมควร ฝ่ายชายจะส่งผู้ใหญ่ไปสู่ขอกับพ่อแม่ของฝ่ายหญิง เรียกว่า “มาโชะมีเตาะ” มีการตกลงระหว่าง ผู้ใหญ่ทั้งสองฝ่าย เกี่ยวกับสินสอดทองหมั้นและกำหนดวันหมั้น พิธี หมั้น ในพื้นที่บางแห่ง เมื่อถึงกำหนดฝ่ายชายจะจัดเก้าอี้ นำขบวนขันหมาก หรือพานหมากไปยังบ้านฝ่ายหญิง โดยผู้ที่เป็นเจ้าบ่าวไม่ได้ไปด้วย พานหมากมี

สามพานคือ พานหมากพลู พานข้าวเหนียวเหลือง และพานขนม ต่อจากนั้นทั้งสองฝ่ายก็จะกำหนดวันแต่งงาน และการจัดงานเลี้ยง ก่อนเข้าแขกจะเดินทางกลับฝ่ายหญิงจะมอบผ้าโสร่งชาย (กาเฮงแปลก๊ะ) หรือผ้าดอกปลอยชาย (กาเฮงบาเต๊ะลือปีะ) อย่างใดอย่างหนึ่ง และขนมของฝ่ายหญิงให้กลับเป็นการตอบแทนให้แก่ฝ่ายชาย

พิธีแต่งงาน วันแต่งงาน ขบวนเงินหัวขันหมากประกอบด้วยเจ้าบ่าว เพื่อนเจ้าบ่าว และญาติผู้ใหญ่ จะเดินทางไปยังบ้านเจ้าสาว ทางบ้านเจ้าสาวจะเชิญอิหม่าม คอเต็บ ทำพิธีแต่งงาน พร้อมสักขีพยานและผู้ทรงคุณธรรม (คุณวุฒิ) เมื่อขบวนขันหมากมาถึงบ้านเจ้าสาว เจ้าบ่าว จะมอบเงินหัวขันหมากให้แก่โต๊ะอิหม่าม ตรวจสอบความถูกต้อง บิดาของเจ้าสาวจะไปขอความยินยอมจากเจ้าสาว (ขณะนั้นเจ้าสาวอยู่ในห้อง) โดยบิดาจะถามว่า พ่อจะให้ลูกแต่งงานกับชื่อเจ้าบ่าว ลูกจะยินยอมหรือไม่ เจ้าสาวก็จะให้คำตอบยินยอมหรือไม่ยินยอม ถ้าไม่ยินยอมพิธีจะดำเนินต่อไปไม่ได้ ถือว่าผิดหลักศาสนา การถามตอบระหว่างพ่อ-ลูก จะต้องมีพยานสองคนคือ คอเต็บ หรือผู้ทรงคุณธรรมฟังอยู่ด้วย

เมื่อเจ้าสาวตอบยินยอมก็จะดำเนินพิธีขั้นต่อไป จากนั้นบิดาเจ้าสาวก็จะกล่าวมอบหมายให้โต๊ะอิหม่ามเป็นผู้ประกอบพิธีแต่งงาน โดยการอ่าน กุฎบะฮฺ คืออ่านศาสนบัญญัติ เพื่ออบรมเกี่ยวกับการครองเรือน เสร็จแล้วจึงทำการ นิเกฮฺ คือการรับฝ่ายหญิงเป็นภรรยาต่อหน้าโต๊ะอิหม่าม และพยาน โต๊ะอิหม่ามจะจับปลายมือของเจ้าบ่าว แล้วประกอบพิธีนิเกฮฺ โดยกล่าวว่าฉันได้รับมอบหมายจากชื่อพ่อเจ้าสาว ให้ฉันจัดการแต่งงานชื่อเจ้าบ่าวกับชื่อเจ้าสาว ซึ่งเป็นบุตรของชื่อพ่อเจ้าสาวด้วยเงินค่าสินสอดจำนวนเป็นเงินบาท

เจ้าบ่าวจะต้องตอบรับทันทีว่า ฉันยอมรับการแต่งงานตามจำนวนเงินค่าสินสอดตามที่ระบุไว้แล้ว ต้องมีสักขีพยานกับผู้ทรงคุณธรรมกล่าวต่อบรรดาผู้มาร่วมงานในท้องนั้นว่า คำกล่าวของเจ้าบ่าวใช้ได้ไหม ถ้าผู้ร่วมงานตอบว่าใช้ได้ เป็นอันว่าการแต่งงานนั้นถูกต้องแล้วโต๊ะอิหม่าม จะอ่านอวดุอาห์ ขอพรจากพระผู้เป็นเจ้าเพื่อให้อัลลลอฮ์ ﷻ ให้พรแก่คู่บ่าวสาว จบแล้วอิหม่ามจะบอกหลักการเป็นสามีภรรยา แก่เจ้าบ่าวว่า ตามหลักศาสนานั้น ผู้เป็นสามีต้องเลี้ยงดูภรรยาและอยู่ร่วมกันตามหน้าที่ของสามีภรรยา จากนั้นมีการลงชื่อ โต๊ะอิหม่าม เจ้าบ่าว เจ้าสาว บิดาฝ่ายหญิง และพยานในหนังสือสำคัญเป็นหลักฐาน เป็นอันเสร็จพิธี

4. ประเพณีการเข้าสู่หมั้น การเข้าสู่หมั้น (มาโชะยาวิ) คำว่า สุหมัน ภาษอาหรับว่า สุนนะฮฺ แปลว่า แบบอย่างหรือแนวทาง หมายความว่า เป็นการปฏิบัติตาม นบีที่ได้เคยทำมา คำว่า มาโชะยาวิ เป็นภาษามลายู (มาโชะ แปลว่า เข้ายาวิ ความหมายตรงตัวคือ เข้าอิสลาม ของชาวอิสลามที่อยู่แถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยส่วนรวม แต่ความหมายที่ถูกต้องคือ พิธีขลิบหนังปลายอวัยวะเพศชาย การเข้าสู่หมั้นชายมักจะทำการเข้าสู่หมั้นในระหว่างอายุ 1 ขวบ ถึงอายุ 15 ขวบ หญิงจะเข้าสู่หมั้นตั้งแต่คลอดใหม่ๆ จนอายุไม่เกิน 2 ขวบ พิธีเข้าสู่หมั้นหญิงนั้น ส่วนใหญ่จะทำกันตามบ้านกันเอง โดย

หมอต้าแย จะมีการกลีบตรงปลายเนื้อซึ่งอยู่ระหว่างอวัยวะเพศของทารกหญิงด้วยมีด คมๆ หรือปลายเข็มสะกิดปลายเนื้อส่วนนั้น ให้เลือดออกมาขนาดแมลงวันตัวหนึ่งกินอิม เป็นอันเสร็จพิธี

5. ประเพณีฮารีรายอ ประเพณีฮารีรายอ เทศกาล ฮารีรายอมีอยู่สองวัน คือ 1) วันฮารีรายอ หรือวันอิฎิ้ลฟิตรี เป็นวันรื่นเริง เนื่องจากสิ้นสุดการถือศีลอดในเดือนรอมฎอน เป็นการกลับเข้าสู่สภาพเดิม ตรงกับวันที่หนึ่งของเดือนเซาวาล ซึ่งเป็นเดือนที่สิบทางจันทรคติ การปฏิบัติของชาวอิสลามในวันรายอจะบริจาคทานเรียกว่า ซากัดฟิตเราะห์ (การบริจาคข้าวสาร) มีการบริจาคทานแก่คนแก่หรือคนยากจน บางทีจึงเรียกว่า วันรายอฟิตเราะห์ หลังจากนั้นจะไปละหมาดที่มัสยิด จากนั้นจะมีการขอขมาจากเพื่อน มีการเยี่ยมเยียนญาติพี่น้องที่อยู่ใกล้และไกลออกไป มีการเลี้ยงอาหารด้วย 2) วันฮารีรายอฮัจญ์ หรือวันรายอออิฎิ้ลอฎฐฮา คำว่า อฎฐฮา แปลว่า ยิ่งใหญ่ บางครั้งจะเรียกว่า รายอกรบาน ซึ่งแปลว่า การเชือดพลี เป็นการเชือดสัตว์เพื่อเป็นอาหารแก่ประชาชนและคนยากจน อิฎิลอฎฐฮา ตรงกับวันที่สิบของเดือนซุลฮิจญะ เป็นเวลาเดียวกับการประกอบพิธีหัจญ์ ที่เมืองเมกกะของชาวอิสลามทั่วโลก ชาวไทยอิสลามจึงนิยมเรียกวันตรุษนี้ว่า วันอีดใหญ่ ส่วนการปฏิบัติจะมีการละหมาดร่วมกันและเชือดสัตว์เช่น วัว แพะ แกะ แล้วแจกจ่ายเนื้อสัตว์เหล่านั้นแก่คนยากจน การเชือดสัตว์พลีนี้ เรียกว่า กรุบาน

การปฏิบัติในวัน ฮารีรายอ คือ 1) อาบน้ำสุหนัต ทั้งชายและหญิง และเด็กที่สามารถไปละหมาดได้ เวลาที่ดีที่สุดคือหลังจาก แสงอรุณขึ้นของวัน ฮารีรายอ 2) แต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาดสวยงาม 3) บริจาคชะกาตฟิตเราะห์ก่อนละหมาด อิฎิลฟิตรี 4) ให้ทุกคนไปละหมาดรวมกันกลางแจ้งหรือที่มัสยิด และฟังการบรรยายธรรมหลังละหมาด 5) การกล่าวสรรเสริญ อัลลอฮ์ ﷻ 6) ทำกรุบานถ้ามีความสามารถด้านการเงิน 7) เยี่ยมเยียน พ่อแม่ ญาติ และครูอาจารย์ เพื่อเป็นการกระชับความสัมพันธ์กับขอรภัยซึ่งกัน และกันในความผิดพลาด ที่อาจเกิดขึ้นทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว

6. การการกินอาหาร มีบัญญัติเรื่องอาหารในอัลกุรอาน โดยให้บริโภคน้ำจากสิ่งที่มีชีวิตและสิ่งที่ดี ไม่บริโภคอย่างสุรุ่ยสุร่าย และสิ่งที่ไม่ก่อให้เกิดโทษแก่ร่างกาย สติปัญญา อาหารที่ไม่อนุญาติ เช่น เนื้อหมู เลือดสัตว์ที่ตายแล้ว สัตว์ที่เชือดโดยเปล่งนามอื่นนอกจากอัลลอฮ์ ﷻ สัตว์ที่เชือดเพื่อบูชาญิน ส่วนสัตว์ที่ตายเองต้องมีสาเหตุดังนี้ คือสัตว์ที่ถูกรัด สัตว์ที่ถูกตี สัตว์ที่ตกจากที่สูง และสัตว์ที่ถูกสัตว์ป่ากิน สัตว์ที่ตายเองในห้าลักษณะดังกล่าวหากเชือดทันทีสามารถบริโภคได้ อาหารที่จัดอยู่ในพวกเครื่องดื่มมีนเมา และสิ่งอื่นใดก็ตาม ที่อยู่ในข่ายก่อให้เกิดโทษมากกว่าเกิดประโยชน์ ก็ไม่เป็นที่อนุญาติเช่นกัน เช่น เหล้า ยาเสพติดทุกประเภท ฯลฯ

7. รูปแบบสังคม ชุมชนที่พูดภาษามลายูและนับถือศาสนาอิสลาม มักตั้งบ้านเรือนอยู่เป็นกลุ่มไม่ปะปนกับชุมชนที่นับถือศาสนาอื่น อยู่กันเป็นหมู่บ้านประกอบอาชีพด้วยกันในชุมชนเดียวกัน มีส่วนน้อยที่อยู่ปะปนกัน แต่ต่างคนต่างอยู่ ถ้าจำเป็นต้องอยู่ปะปนกันบ้าง การนับถือศาสนาต่างคนต่างก็ปฏิบัติศาสนกิจของตนไป ไม่เบียดเบียนกัน มีอยู่บ้างที่ไม่ลงรอยกันในเรื่องศาสนาแต่เป็นเรื่อง

เล็กน้อย ปัจจุบันผู้ที่พูดภาษามลายูก็สามารถพูดไทยได้เป็นส่วนใหญ่ เพราะมีการศึกษาสูงขึ้นตามความเจริญของท้องถิ่นและความจำเป็นที่ต้องประกอบ อาชีพที่สัมพันธ์กัน สำหรับชาวพุทธที่พูดภาษาไทยก็สามารถพูดภาษามลายูได้ นับว่าเป็นวิวัฒนาการด้านวัฒนธรรมในปัจจุบัน

นอกจากนี้ ก็เป็นประเพณีปฏิบัติในแต่ละแห่งของท้องถิ่น เช่น ประเพณีวันเมอลิด ประเพณีอาซูรอ การทักทายด้วยการให้สาลาม และการแสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่

เทคโนโลยีกับการดำรงชีพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

การพัฒนาคุณภาพชีวิตชายแดนใต้ด้วยเกษตรกรรม ซึ่งจังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส เป็น 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ประสบกับปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะปัญหารายได้ของเกษตรกรที่ค่อนข้างต่ำไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ และปัญหาความไม่สงบ ความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นสาเหตุให้การพัฒนาในพื้นที่ไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร

ปัญหาที่สำคัญทางการเกษตรในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ประสิทธิภาพการผลิตต่ำได้ผลผลิตในปริมาณต่ำและด้อยคุณภาพ เนื่องจากประสบปัญหาขาดความรู้ทางด้านเทคโนโลยี การดูแลรักษาที่ถูกต้องเหมาะสม โดยเฉพาะการผลิตยางพาราซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักในพื้นที่ การผลิตไม้ผล พืชไร่ รวมทั้งการผลิตพืชท้องถิ่น ด้วยเหตุนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้มอบหมายให้สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 จังหวัดสงขลา กรมวิชาการเกษตร ดำเนินงานโครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีทางเลือกในการผลิตพืชที่เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มรายได้ เพิ่มความมั่นคง ยั่งยืนและเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

การดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อลดปัญหาความยากจนของเกษตรกรโดยอาศัยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรกรรม สร้างความยั่งยืนในกระบวนการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรม โดยพัฒนาการเกษตรแบบมีส่วนร่วม และสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในพื้นที่ และยังเป็นการขยายผลปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสู่การพัฒนาภาคเกษตรกรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้ดำเนินการตามรอยเบื้องพระยุคลบาทด้วยหลักการทรงงาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ดำเนินงานในพื้นที่ตำบลเป้าหมายโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนระดับตำบล จังหวัดชายแดนภาคใต้ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนใต้ (ศอ.บต.) จำนวน 88 ตำบล 44 อำเภอ 5 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดสงขลา 4 อำเภอ 8 ตำบล จังหวัดสตูล 7 อำเภอ 14 ตำบล จังหวัดปัตตานี 12 อำเภอ 24 ตำบล จังหวัดยะลา 8 อำเภอ 16 ตำบล และจังหวัดนราธิวาส 13 อำเภอ 26 ตำบล

ดำเนินโครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยอาศัยการบูรณาการจากหน่วยงานของสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 และการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ภายใต้ การจัดสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่เหมาะสม โดยการรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน ทำความเข้าใจกับชุมชน ในเรื่องภูมิสังคม ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ สภาพเศรษฐกิจ และสรุปประเด็นปัญหา เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาคาดการณ์เกษตรในพื้นที่ที่เหมาะสม ให้เกษตรกรเข้าใจเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตร เข้าถึงบริการของภาครัฐ สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและชุมชนได้ เข้าใจ

การดำเนินกิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้วย การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยแบ่งเป็น 7 พืชหลัก ได้แก่ ยางพารา ไม้ผลเศรษฐกิจ ปาล์มน้ำมันพืชไร่เศรษฐกิจ พืชไร่อาหารสัตว์ พืชท้องถิ่นและพืชเศรษฐกิจอื่นๆ เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่เข้าใจ เข้าถึง องค์ความรู้สามารถนำไปปรับใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช โดยการฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีการทดสอบความรู้ของเกษตรกรทั้งก่อน และ หลังการฝึกอบรม ตัวอย่าง การอบรมการแปรรูปมังคุดและลองกอง เป็นต้น

หลักสูตรที่อบรมได้แก่เกษตรกร ได้แก่ เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตลองกองและไม้ผลเศรษฐกิจอื่นๆ เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชไร่เศรษฐกิจ เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชไร่อาหารสัตว์ เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชท้องถิ่นเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพ

การผลิตพืชเศรษฐกิจและอื่นๆ เช่น ในปี 2555 มีเป้าหมายในการส่งเสริม และพัฒนา ศักยภาพเกษตรกรจำนวน 15,000 ราย เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ จำนวน 15,048 ราย คิดเป็น 100.32 เปอร์เซ็นต์ของเป้าหมาย ซึ่งสามารถดำเนินงานได้สูงกว่าเป้าหมาย และทำให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจถึงเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร เพิ่มขึ้น หลักสูตรต่างๆ ที่ถ่ายทอดให้กับเกษตรกรเป็นความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อจะนำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาการผลิตและสามารถแก้ปัญหาทางการเกษตรในพื้นที่ เกษตรกรจึงมีความสนใจ ตั้งใจ และพร้อมที่จะเรียนรู้เมื่อเกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจถึงเทคโนโลยีการผลิตพืชเพิ่มขึ้น ทำให้สามารถนำไปพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้เพิ่มความมั่นคงยั่งยืนให้กับตนเองและสังคม

การผลิตยางแผ่นดิบ ดำเนินการสร้างแปลงต้นแบบ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช 21 ชนิด 89 แปลง 476 ไร่ และผักไร้ดิน 150 มุ้ง ในพื้นที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาของกรมวิชาการเกษตร ในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่สามารถเข้าถึงการบริการทางด้านวิชาการของกรมวิชาการเกษตร เกษตรกรจำนวน 3,826 ราย ได้เข้าถึงแหล่งเรียนรู้แปลงต้นแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชภายในศูนย์ฯ ทำให้เกษตรกรได้เข้าใจเรียนรู้วิธีการปฏิบัติ

ดูแลรักษาตามเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช และปฏิบัติตามเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) ของกรมวิชาการเกษตร ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่

โครงการอบรมการกรีดยาง แปลงต้นแบบที่สร้างเพื่อให้เกษตรกรได้ใช้เป็นเป็นแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ แปลงต้นแบบการผลิตยางพารา ลองกอง ผักไร้ดิน ข้าวโพดหวาน สับปะรด อ้อยคั้นน้ำ ปาล์ม น้ำมัน พืชไร่อาหารสัตว์ มังคุด มะพร้าวน้ำหอม ทูเรียน ปอควบา ส้มจุก ถั่วฝรั่ง มันขี้หนู เตยหนาม มันเทศ ส้มโอทับทิม-สยาม และกล้วยหิน

นอกจากนี้ เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ จำนวน 199 ราย สามารถเข้าถึงองค์ความรู้นอกพื้นที่ด้านเศรษฐกิจพอเพียง การผลิตไม้ผล การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การตลาด การจัดการทรัพยากรในพื้นที่อย่างคุ้มค่า การบริหารการจัดการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการผลิตในการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของสินค้าเกษตรให้สอดคล้องระหว่างการผลิตกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างฐานการผลิตที่เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้โดยยึดแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง การศึกษาดูงาน ทำให้ได้รับองค์ความรู้ใหม่ในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร เกิดแนวคิดแนวปฏิบัติ ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ สามารถนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ในพื้นที่ สร้างแรงบันดาลใจในการสร้างอาชีพใหม่ และพัฒนาอาชีพเดิมของตนเองและชุมชน

มีการพัฒนา โดยการขยายผลเทคโนโลยีการผลิตทางการเกษตรโดยร่วมกับเกษตรกร นำองค์ความรู้ของกรมวิชาการเกษตรไป พัฒนา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร ด้านยางพารา ไม้ผลเศรษฐกิจ พืชเศรษฐกิจ พืชไร่อาหารสัตว์ และพืชท้องถิ่น โดยมีเกษตรกรร่วมทำแปลงทดสอบเทคโนโลยีการผลิตพืชจำนวน 1,561 ราย พื้นที่ 3,186 ไร่ ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรในแปลงเกษตรกรมีปริมาณและคุณภาพดีขึ้นและเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงขึ้น โดยดำเนินงานใน 7 กิจกรรม คือ 1) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพาราในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 2) การพัฒนาศักยภาพการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจให้มีคุณภาพ 3) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 4) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชไร่เศรษฐกิจ 5) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชไร่อาหารสัตว์ 6) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชท้องถิ่น 7) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจอื่นๆ

บทสรุป

เกี่ยวกับเทคโนโลยีกับการดำรงชีพในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ระยะที่ 1 ดำเนินการในช่วงปีงบประมาณ 2550-2554 ได้สำเร็จลุล่วงไปแล้ว แต่ยังเป็นเพียงส่วนน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของพื้นที่เป้าหมาย กรมวิชาการเกษตรจึงขยายการดำเนินการ และเพิ่มกิจกรรมให้เหมาะสมกับพื้นที่ยิ่งขึ้นในโครงการส่งเสริม

อาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ระยะที่ 2 เพื่อแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้สอดคล้องกับงบประมาณงานวิจัยของประเทศ ซึ่งจะดำเนินการในช่วงปี 2555-2559

โดยมีแผนการถ่ายทอดและมีผู้ใช้ประโยชน์ที่ชัดเจน มุ่งเน้นแผนงานวิจัยและพัฒนาเชิงรุกตามรอยเบื้องพระยุคลบาทด้วยหลักการทรงงาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เพื่อจะนำไปสู่การดำรงชีพที่มีความสุขตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยอาศัยการบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ มีเป้าหมายในการวิจัยและพัฒนาพืชเศรษฐกิจหลักและพืชท้องถิ่น ที่มีความสำคัญต่อวิถีชีวิตของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ คือ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ลองกอง มังคุด มะพร้าว น้ำหอม พืชไร่อาหารสัตว์ พืชไร่เศรษฐกิจ กล้ายหิน ส้มจุกและพืชผัก ฯลฯ ภายใต้การจัดสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่เหมาะสม เอื้ออำนวยต่อการกระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตร ที่จะก่อให้เกิดสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

โดยคาดหวังว่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยฟื้นฟู และพัฒนาอาชีพการเกษตร สร้างความหลากหลายทางชีวภาพ และความยั่งยืนในระบบการผลิตพืชของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ เสริมสร้างทักษะของเกษตรกรเกี่ยวกับองค์ความรู้การผลิตพืชเศรษฐกิจ และพืชท้องถิ่นที่สำคัญตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม หรือ GAP ทำให้ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการผลิตพืชและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร อันจะส่งผลในการยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ทั้งยังเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในกระบวนการสร้างเครือข่าย เพื่อการพึ่งตนเองและการพึ่งพาซึ่งกันและกันตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างกันและกันระหว่างเจ้าหน้าที่ภาครัฐและภาคประชาชนจากการนำแนวทาง “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไปใช้ในการบริหารจัดการโครงการฯ จะส่งผลในการช่วยลดปัญหาด้านความมั่นคงในพื้นที่อีกส่วนหนึ่ง

นอกจากนี้การให้กำลังใจแก่ประชาชนหรือเกษตรกรในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่กำลังได้รับความเดือดร้อนจากเหตุการณ์ไม่สงบเป็นสิ่งที่คนในพื้นที่ต้องการเป็นอย่างมาก การที่หน่วยงานภาครัฐเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเกษตร นอกจากจะทำให้คนในพื้นที่ที่มีกำลังใจในการดำเนินชีวิตแล้ว ยังช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ให้ดีขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย และเป็นสิ่งที่แน่ใจว่า หากเราร่วมมือกัน ไม่ว่าปัญหาอะไร พวกเราจะผ่านพ้นมันไปได้

คำถามทบทวน

1. ความหมายและความสำคัญเทคโนโลยีคืออะไร
2. ประโยชน์ของเทคโนโลยีมีด้านใดบ้าง
3. ผลดีผลเสียของเทคโนโลยีคืออะไร
4. นักเรียนจะใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคมอย่างไร
5. เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญต่อชีวิตประจำวันต่อสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างไร
6. ให้นักศึกษายกตัวอย่างเทคโนโลยีสารสนเทศที่นักเรียนใช้บ่อยมา 1 อย่าง พร้อมอธิบาย
7. การสื่อสารมีความสำคัญสำหรับบุคคลและสังคมหลายด้าน ด้านอะไรบ้าง จงอธิบาย
8. วอร์เรน ดับเบิลยู วีเวอร์ (Warren W. Weaver) ได้กล่าวเกี่ยวกับการสื่อสารอย่างไร จงอธิบาย
9. ให้นักศึกษาอธิบายประเพณีการเข้าสู่สูต อย่างละเอียด
10. ให้นักศึกษาอธิบายประเพณีฮารีรายอ อย่างละเอียด
11. ให้นักศึกษาบอกประโยชน์ของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
12. ให้นักศึกษาอธิบายคำว่า การดำรงชีพอย่างยั่งยืน (sustainable livelihoods) ตามมุมมองของนักเรียน
13. ให้นักศึกษายกตัวอย่างอาชีพที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
14. ให้นักศึกษาอธิบายเทคโนโลยีกับการพัฒนาอุตสาหกรรม ตามมุมมองของนักเรียน
15. ให้นักศึกษาอธิบายความหมายของเทคโนโลยีการสื่อสาร พร้อมยกตัวอย่างว่ามีอะไรบ้าง

เอกสารอ้างอิง

- กรมพล ท่องธรรมชาติ. (2539). **คุณธรรมและจริยธรรมของพลเมืองไทย**. กรุงเทพฯ : วารสารไทย.
- กรกรข เทียนเนียม. (2541). **การจัดการระบบสารสนเทศสำหรับงานวิจัยของคณะสิ่งแวดล้อมและ
ทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดลโดยผ่านอินเทอร์เน็ต**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการจัดการระบบสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ครรรชิต มาลัยวงศ์. (2540). **เทคโนโลยีสารสนเทศ**. ศูนย์บริการสารสนเทศทางเทคโนโลยี สำนักงาน
พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม.
กรุงเทพฯ.
- _____. (2540). **ไอทีกับธุรกิจ : แนวคิดและแนวทาง**. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ทักษ์นีย์ บุญเจริญ. (2550). **อิทธิพลของสภาพการใช้ประโยชน์และเจตคติต่อคอมพิวเตอร์และ
เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาที่ส่งผลต่อความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และ
เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา**. วิทยานิพนธ์การศึกษ
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญธรรม วรรณศิริ. (2550). **ความพึงพอใจของพนักงานในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้
ปฏิบัติงานธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลย
อลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- วาสนา สุขกระสานติ. (2541). **โลกของคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สีบศักดิ์ ชื่นชัยภูมิ. (2545). **การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการวิจัย บนเครือข่าย
อินเทอร์เน็ต ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา**. วิทยานิพนธ์การศึกษ
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมบุญรณ์ ศาลยาชีวินและคณะ. (2536). **พัฒนาการใช้เหตุผลทางจริยธรรม: รายงานการวิจัย**.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สำนักงานบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา. **ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ**.
[Online]. Available: www.uni.net.th. Accessed. [2551, พฤศจิกายน 1].
- อุทัย เชียงเงิน. (2547). **ระบบสนับสนุนการตัดสินใจสำหรับผลผลิตทางการเกษตรผ่าน
อินเทอร์เน็ต**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

- อาคม ใจแก้ว .(2533). การนำนโยบายไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ : ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จ. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. สำนักบัณฑิตศึกษา . สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา.
- Osgood, Charles E.. (1974). **Nature of Communication Between Humans.The Process and Effects of Mass Communication.** Wilbur Schramm andDonald F. Roberts (eds.) Urbana, Ill : University of Illinois Press
- Miller, George A.. (1951). **Language and Communication.** New York : McGraw-Hill.
- Schramm, Wilbur. (1956). **Four Theories of the Press.** Urbana : University of Illinois Press.
- Weaver, Warren W. (1949). **The Mathematical Theory of Communication.** Urbana, Ill : University of Illinois Press.

